

Netkennsla og stafræn tækni í grunnskólum á tímum farsóttar vorið 2020: Sýn kennara

Sólveig Jakobsdóttir, Salvör Gissurardóttir,
Skúlína Hlíf Kjartandóttir, Svava Pétursdóttir og Torfi Hjartarson

Rannsókn og spurningar

Menntavísindastofnun Háskóla Íslands stóð fyrir viðamikilli könnun meðal starfsfólks í skólum til að skoða áhrif COVID-19 faraldursins á menntun og skólastarf vorið 2020. Hér er fjallað um niðurstöður sem tengjast stafrænni tækni og netnámi og byggja á svörum 1550 kennara, sérkennara og leiðbeinenda við 151 grunnskóla.

- Hvernig telja grunnskólakennarar grunnskóla og starfslið þeirra í stakk búna til að beita stafrænum verkfærum, blandaðri kennslu og fjarkennslu?
- Hvernig beittu grunnskólakennarar stafrænni tækni, blandaðri kennslu og fjarkennslu í viðbrögðum sínum við COVID-faraldrinum?
- Hvaða áhrif telja grunnskólakennarar að faraldurinn hafi haft á náms- og kennsluhætti í grunnskólum og þróun skólastarfs til lengri tíma lítið?

Sérstaklega er skoðaður munur í svörum eftir aldursstigum

Páttakendahópar flokkaðir eftir aldurstigi: Fjöldi, hlutfall og samsetning

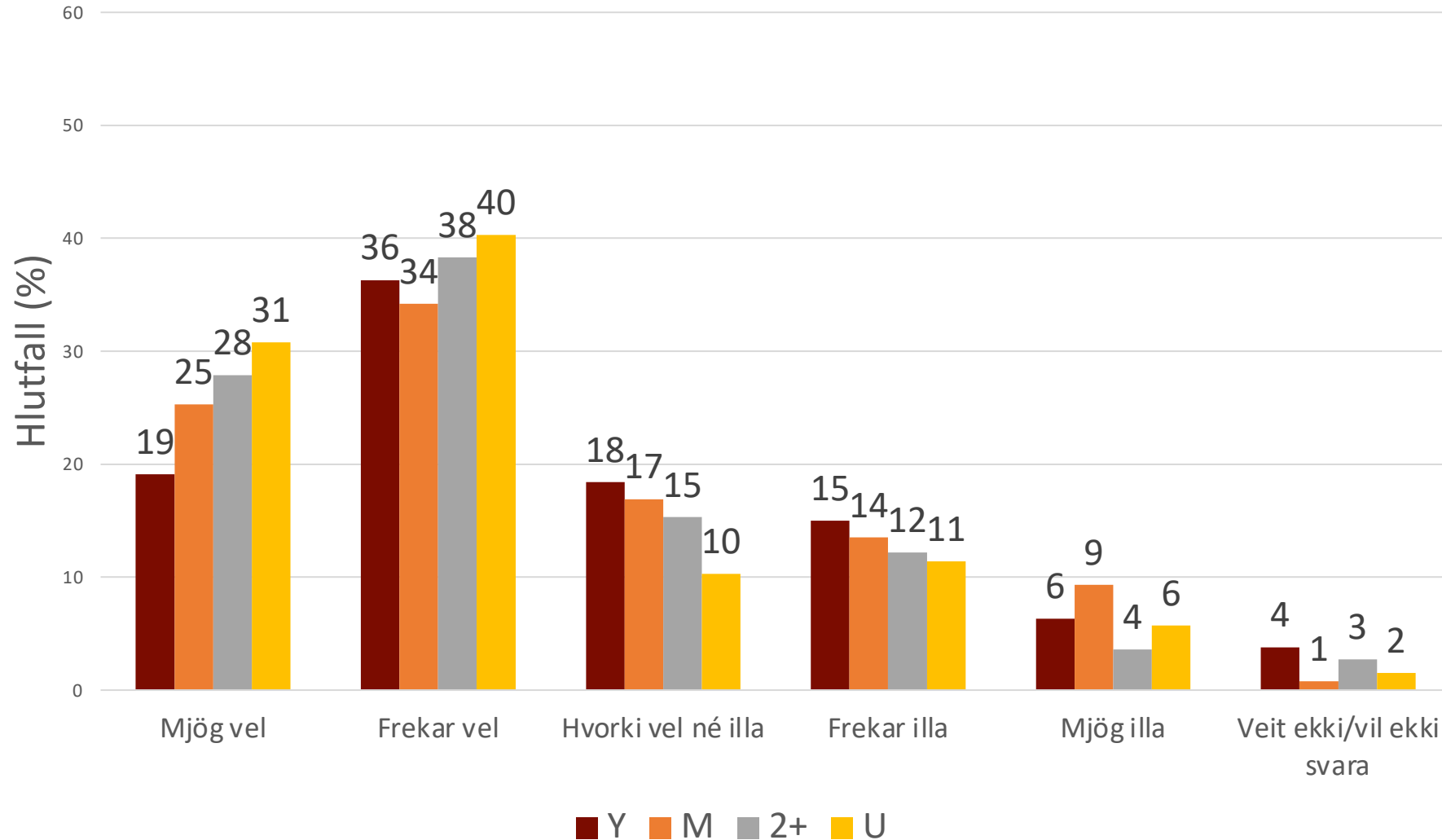

Hópur	Fjöldi	Hlutfall (%)	Samsetning hóps: Starf	Samsetning hóps: Kyn
Y kenndu eingöngu á yngsta stigi	466	30,1	Kennarar 72% Sérkennarar 15% Leiðbeinendur 13%	Konur 97% Karlar 3%
M kenndu eingöngu á miðstigi	325	21,0	Kennarar 74% Sérkennarar 14% Leiðbeinendur 12%	Konur 89% Karlar 11%
U kenndu eingöngu á unglíngastigi	372	24,0	Kennarar 78% Sérkennarar 14% Leiðbeinendur 8%	Konur 73% Karlar 27%
2+ kenndu á tveimur eða fleiri stigum	387	25,0	Kennarar 69% Sérkennarar 20% Leiðbeinendur 11%	Konur 81% Karlar 19%

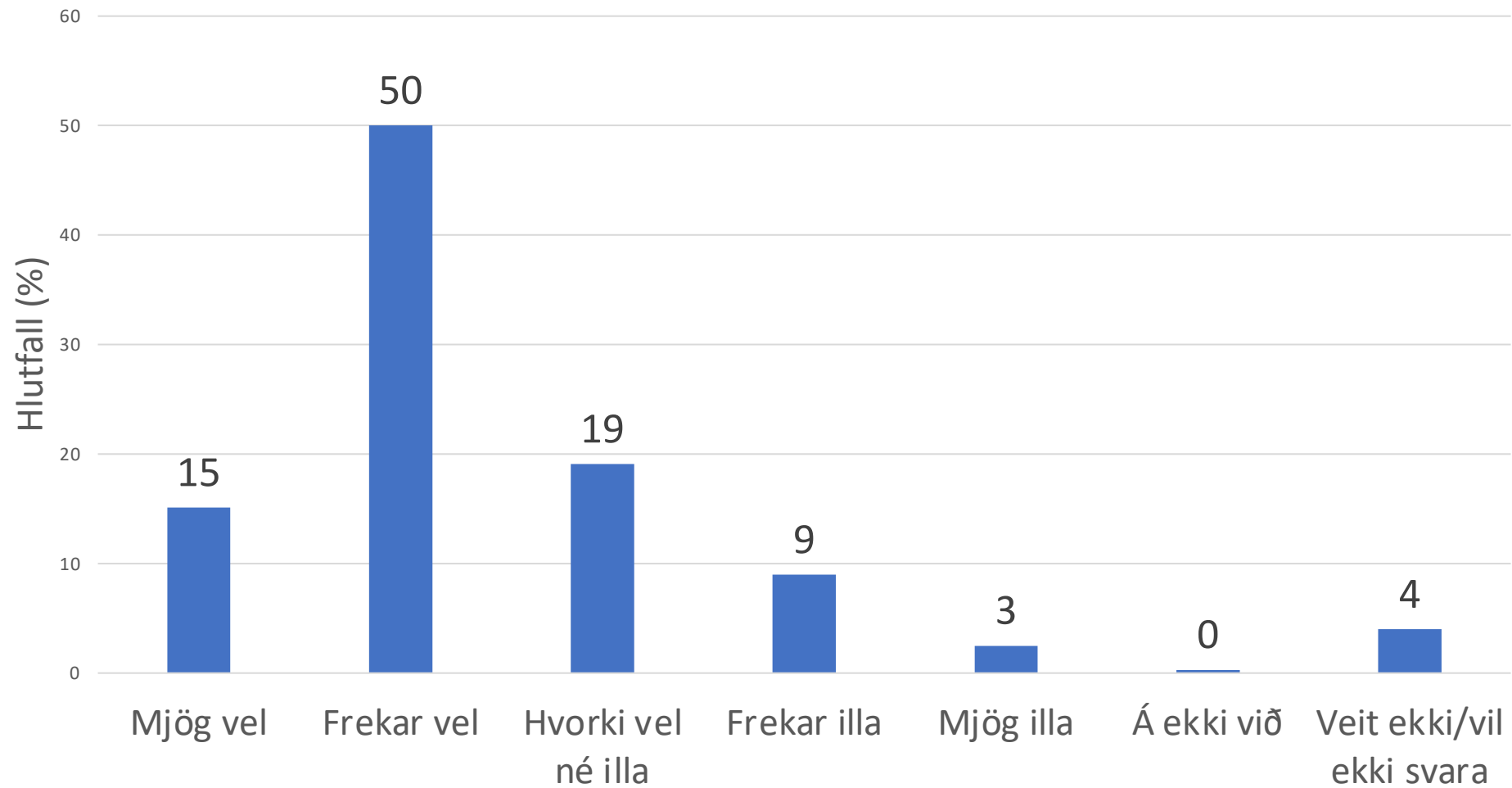

Staða fyrir COVID - búnaður, þekking

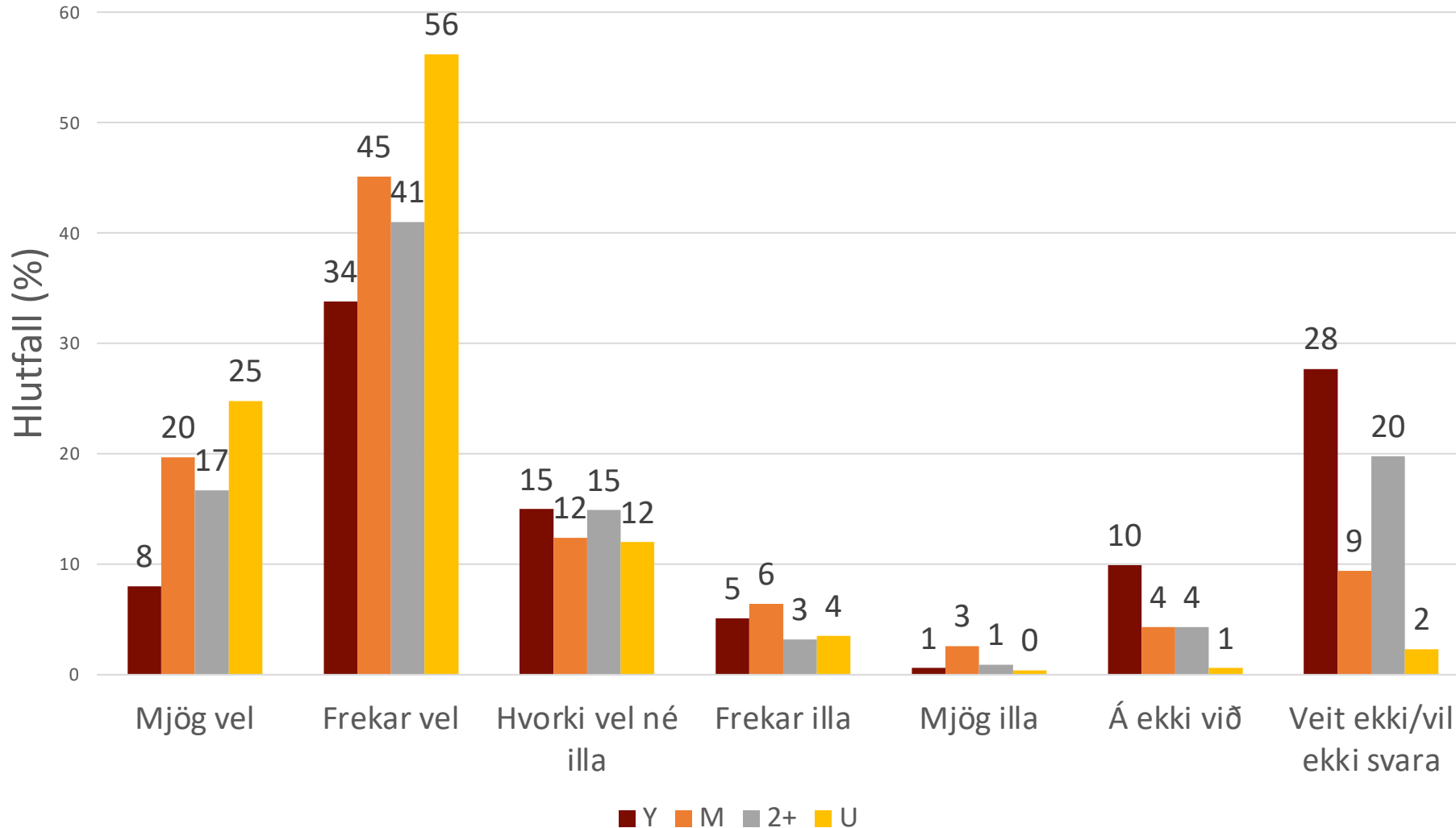
Hversu vel eða illa er skólinn búinn stafrænum verkfærum (tækjum og hugbúnaði) til að takast á við aukin tölvusamskipti eða fjarkennslu?

Hversu vel eða illa virðist starfslið skólans búið undir að takast á við aukin tölvusamskipti eða fjarkennslu?

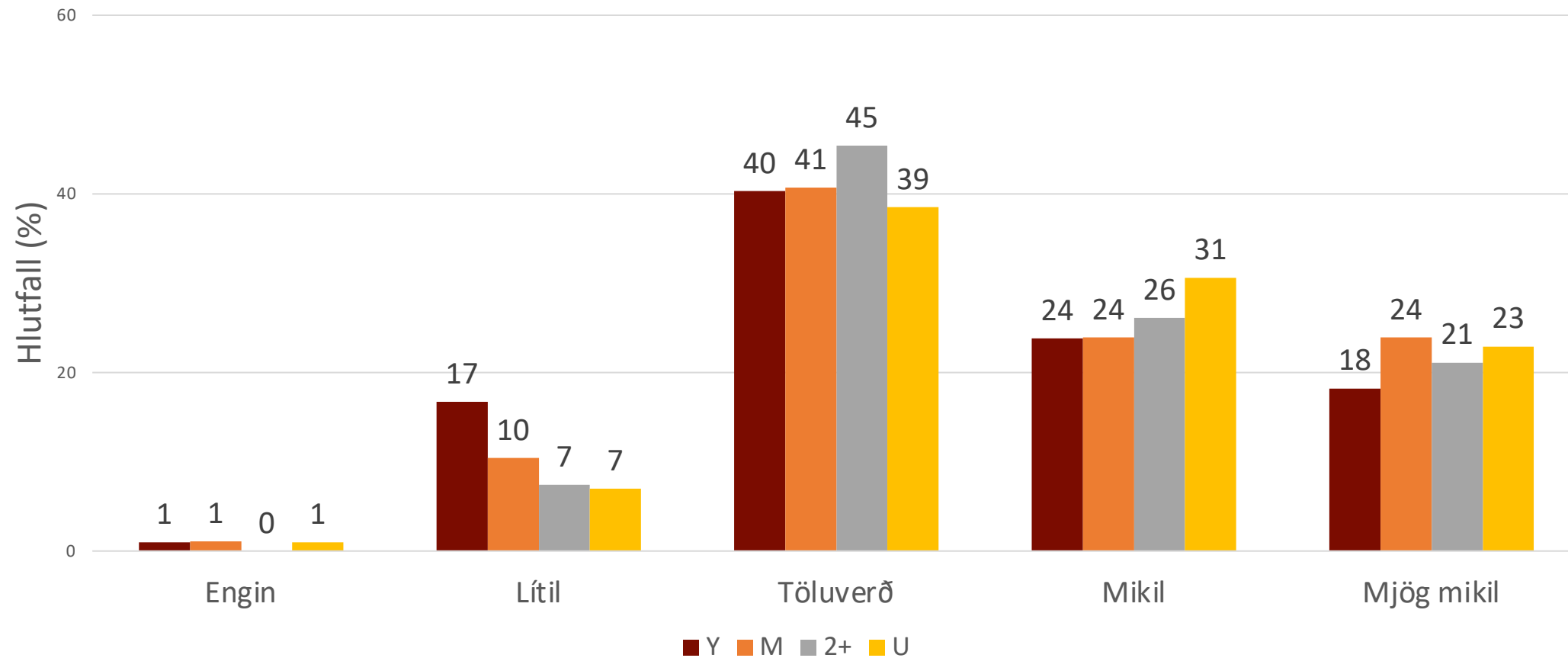
Hvernig virðist aðgengi nemenda að tækni heima fyrir duga til sam- skipta eða fjarnáms í faraldrinum?

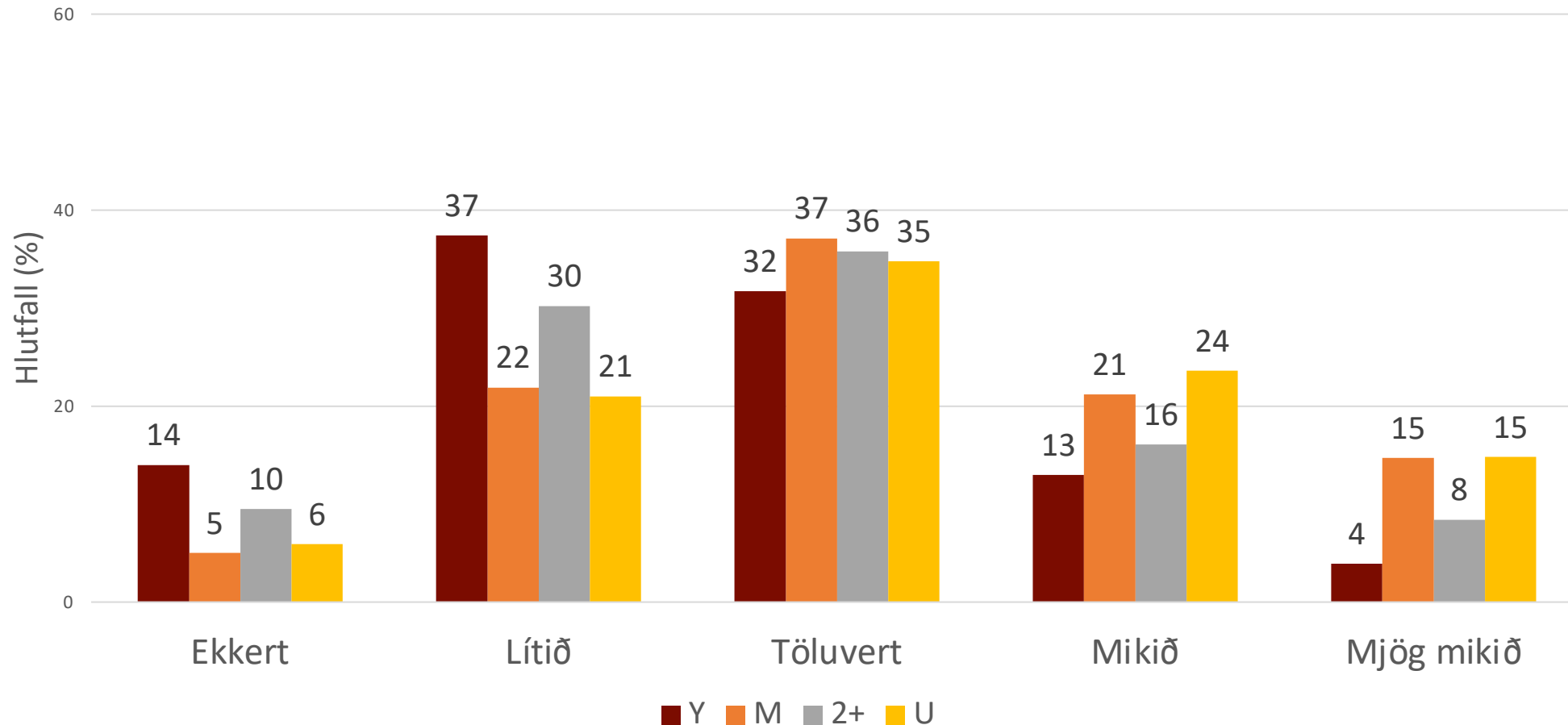

Beiting stafrænnar tækni og netnám í COVID

Hversu mikil eða lítil áhrif finnst þér breytingar vegna veirufaraldursins í vetur hafa haft á kennsluhætti í skólanum?

Hefur notkun þín á stafrænni tækni í þínu starfi breyst vegna veirufaraldursins í vetur?

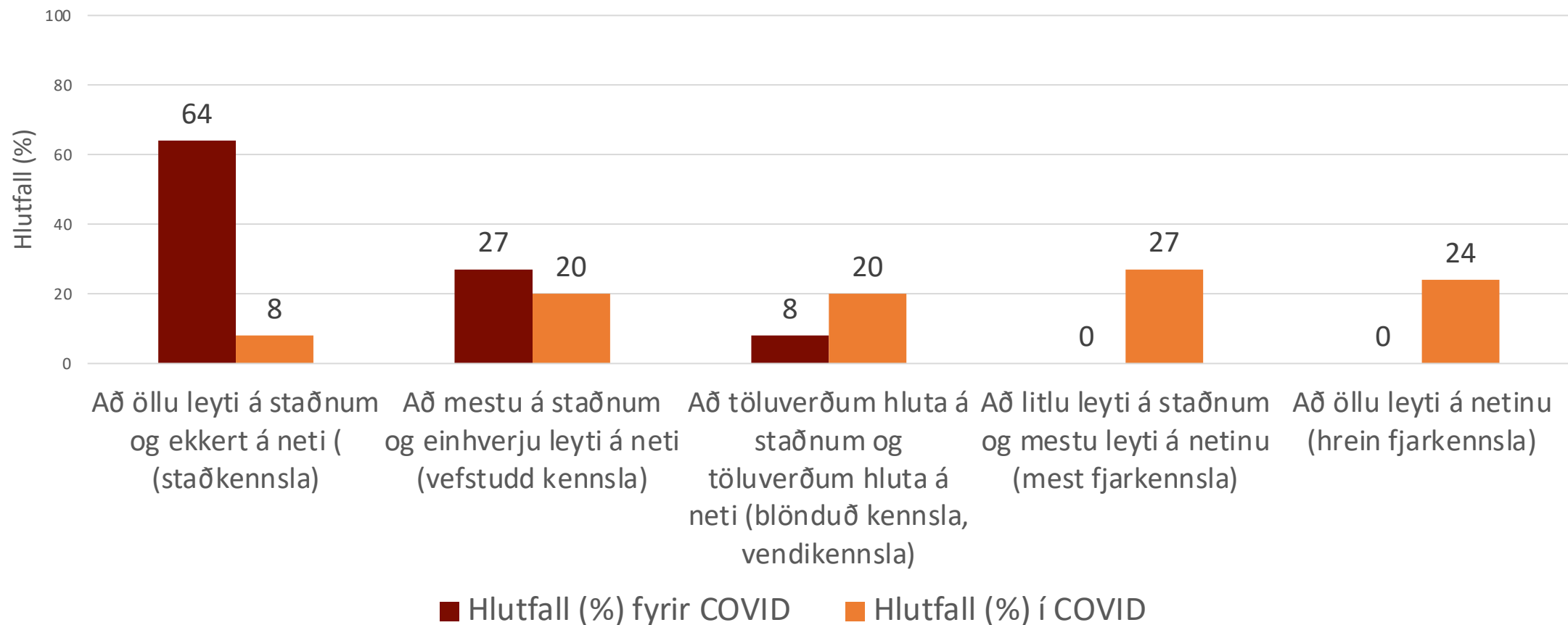

Hlutfall (%) kennara eftir aldurstigum og svörum um hvar kennsla þeirra hafi aðallega farið fram FYRIR og Í COVID-faraldrinum

Svar	Kennsla fyrir COVID				Kennsla í COVID			
	Y	M	2+	U	Y	M	2+	U
Að öllu leyti á staðnum og ekkert á neti (staðkennsla)	91	78	77	64	54	22	34	8
Að mestu á staðnum og einhverju leyti á neti (vefstudd kennsla)	7	20	21	27	30	32	29	20
Að töluverðum hluta á staðnum og töluverðum á neti (blönduð kennsla, vendikennsla)	1	2	1	8	10	26	13	20
Að litlu leyti á staðnum og mestu leyti á netinu (mest fjarkennsla)	0	0	0	0	2	11	13	27
Að öllu leyti á netinu (hrein fjarkennsla)	0	0	0	0	2	6	6	24
Á ekki við, ég fékkst ekki við kennslu	1	0	1	0	2	2	6	2

Svör kennara á UNGLINGASTIGI hvar kennsla þeirra hafi aðallega farið fram áður en aðgerðir hófust og á meðan þeim stóð

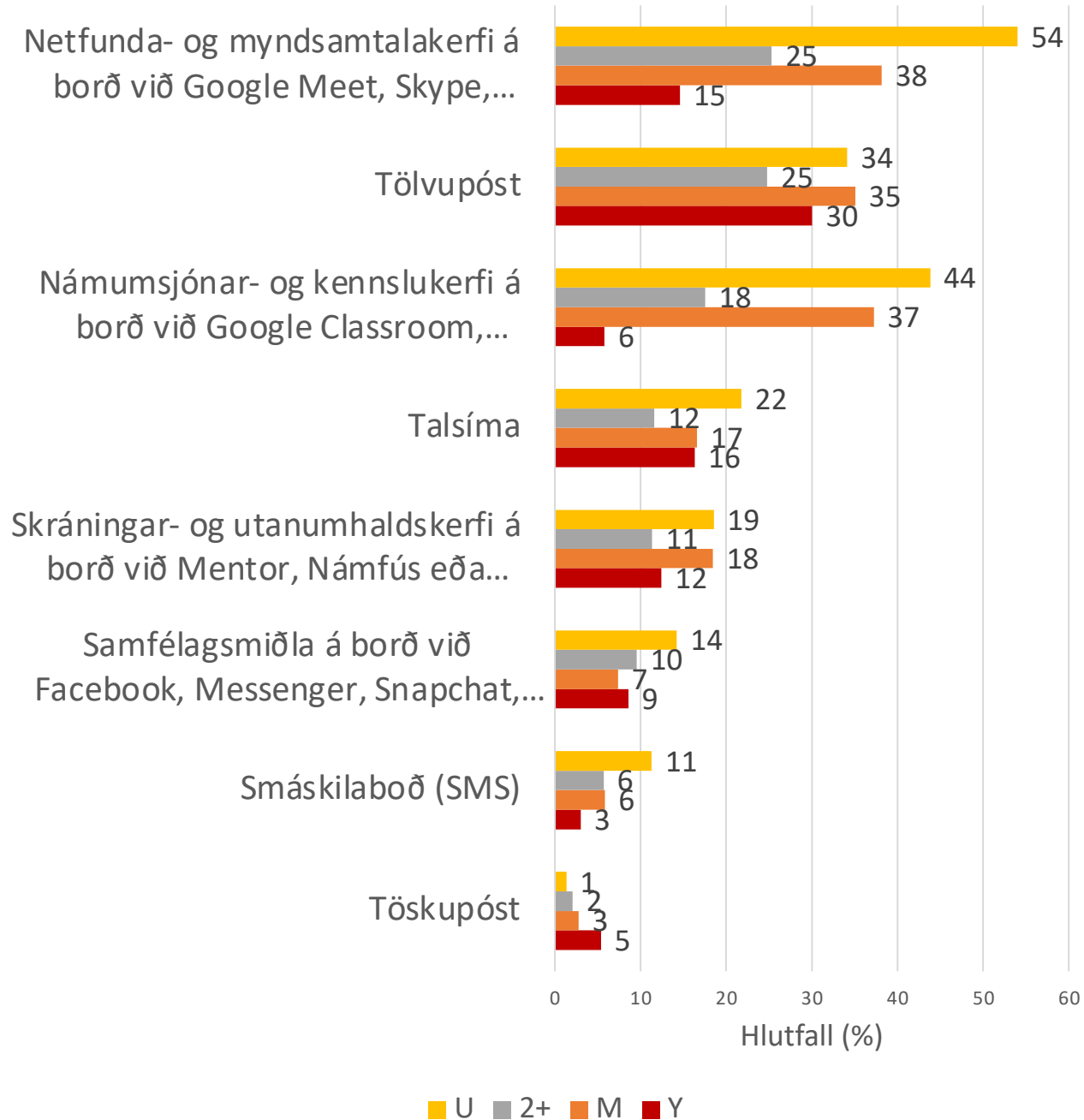

Hlutfall (%) kennara eftir aldurstigum og svörum við spurningum um hvort tilgreindir þættir í kennslu hefðu verið leystir á neti fyrir COVID (FC) og Í COVID (ÍC)

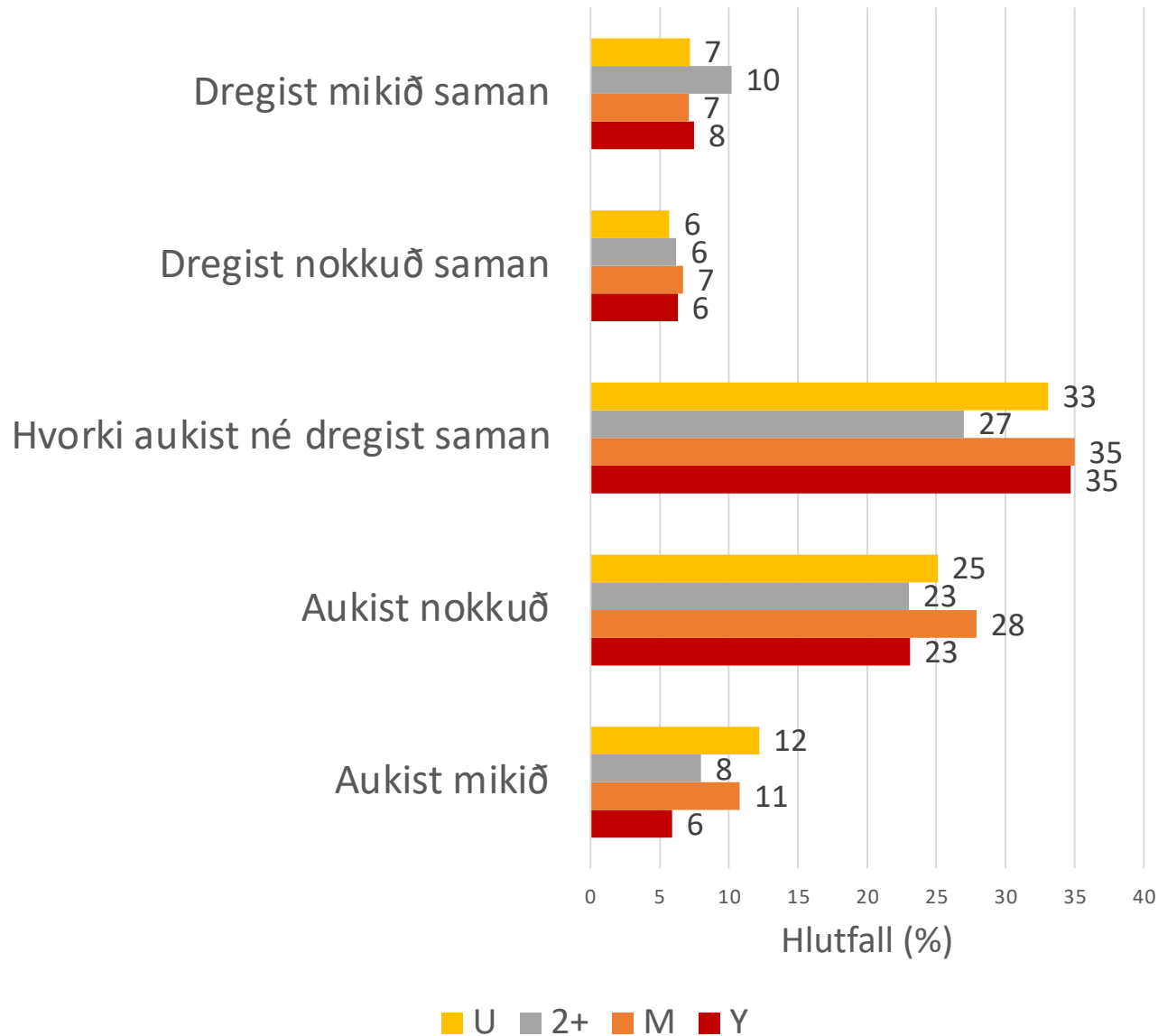

+

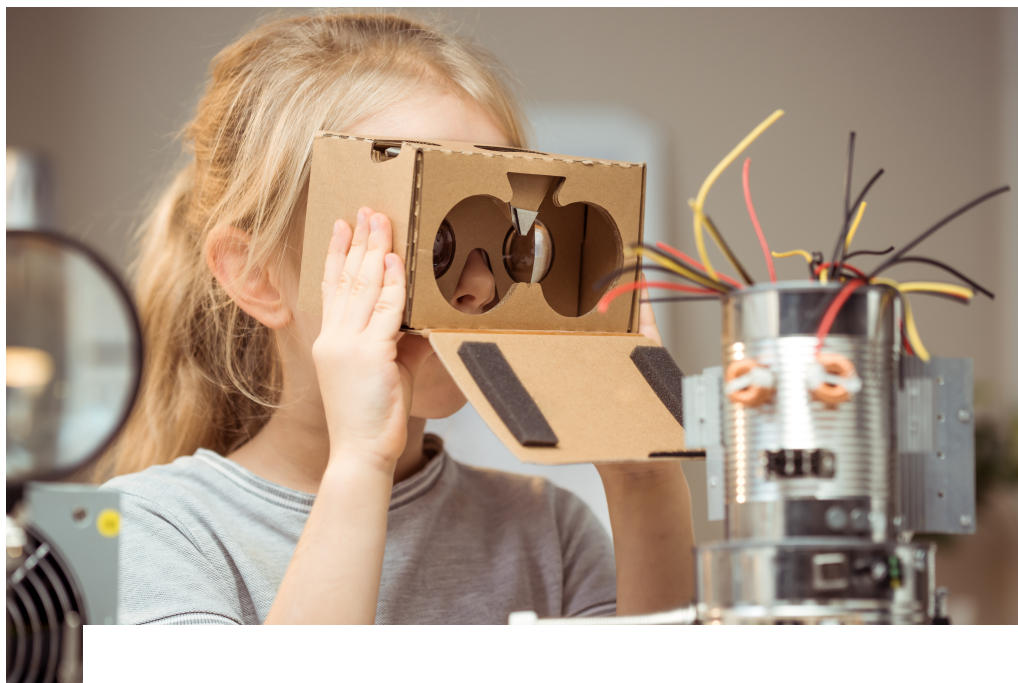
Þættir í kennslu	Hlutfall kennara (%)*							
	Y		M		2+		U	
	FC	ÍC	FC	ÍC	FC	ÍC	FC	ÍC
Umtalsverð aukning á þremur stigum								
• Umræður, spjall og samvera	6	9	9	26	4	14	9	37
• Kveikjur, hvatning og aðhald	13	17	22	36	12	20	21	41
• Leiðsögn og verkleg kennsla	4	6	10	23	4	10	10	22
• Félagsleg samskipti nemenda	3	3	9	22	4	11	8	22
• Innlagnir, töflukennsla og sýnikennsla	11	9	20	26	9	16	19	38
• Einstaklingsverkefni og vinna að þeim	13	15	31	41	20	26	45	50

Hvaða leiðir hefur þú nýtt til að eiga samskipti við nemendur eftir að skólastarf var takmarkað? Hlutfall (%) þeirra sem svara „Oftar en áður“.

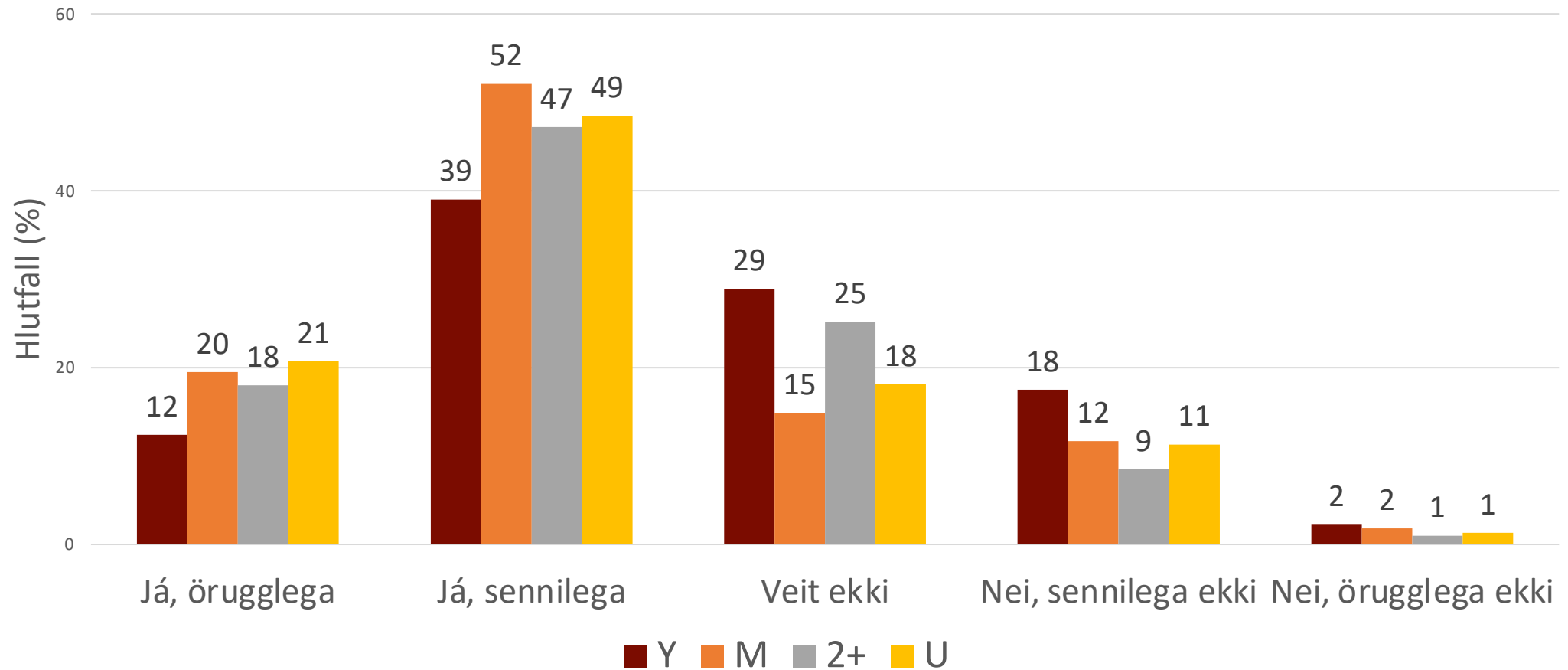

Hefur skapandi starf með hjálp stafrænnar tækni í skólanum aukist eða dregist saman í faraldrinum?

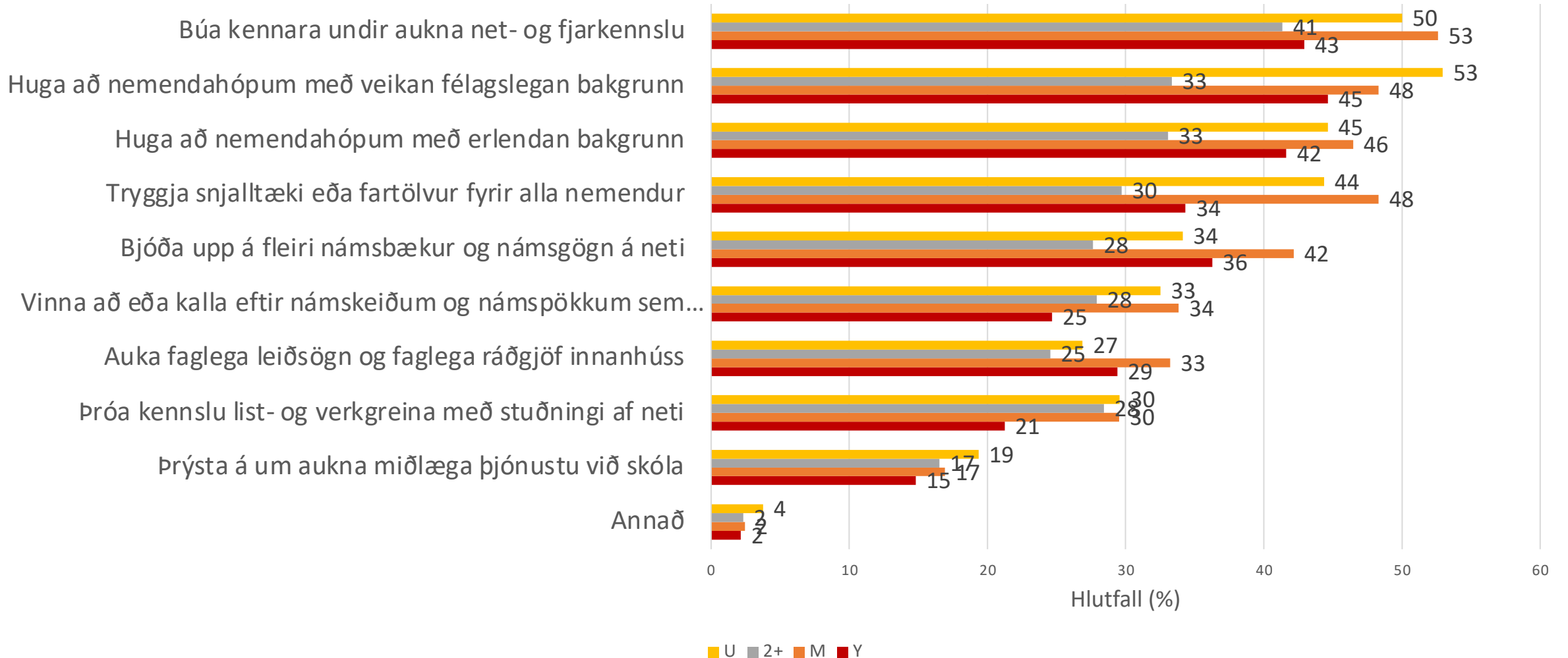

Litið til framtíðar

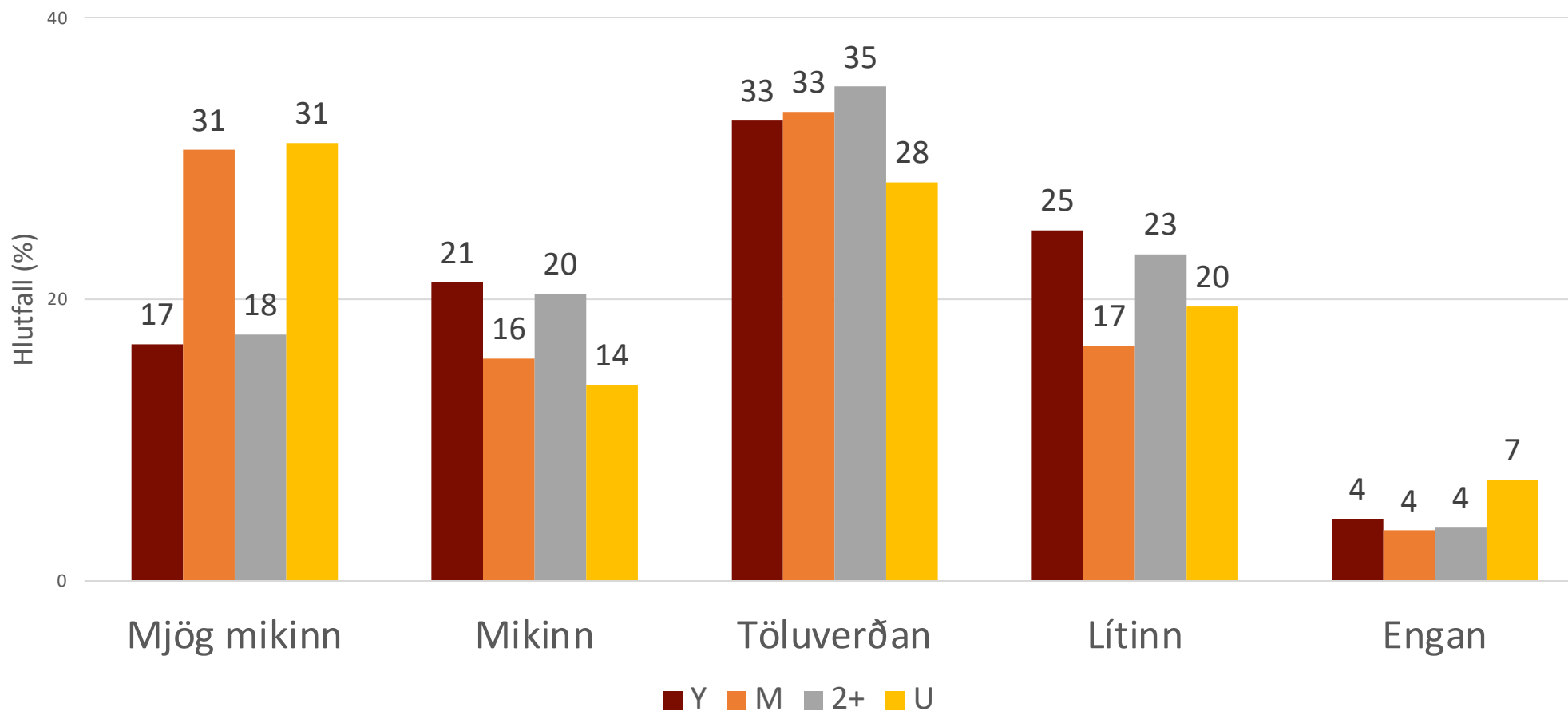
Telur þú að þessar fordæmalausur aðstæður vegna COVID-faraldursins muni breyta kennsluháttum í skólanum þínum til frambúðar?

Telur þú að skólinn þurfi að búa sig betur undir framtíðina og þá hvernig? Merktu við atriði sem þú telur mikilvæg, mest fimm atriði.

Hversu mikinn eða lítinn áhuga hefur þú á að sækja einingabært nám um hagnýtar leiðir í notkun stafrænnar tækni í námi og kennslu?

Samantekt

- Meirihluti skóla virðist vel búnir stafrænum verkfærum og starfslið vel undir það búið að takast á við aukin tölvusamskipti, blandaða kennslu og netkennslu
 - Þó misvel, ekki síst kennarar á yngri stigum, töldu að efla þyrfti búnað og kunnáttu
- Þorri á unglíngastigi taldi aðgengi nemenda að tækni heima dygði vel til samskipta og netnáms en á yngri stigum að aðgengi að búnaði hefði skort á mörgum heimilum.
- Miklar breytingar á kennsluháttum og nýtingu stafrænnar tækni
 - Mjög mikil aukning á blönduðu námi og netnámi á unglíngastigi, töluverð á miðstigi og merkjanleg á yngsta stig.
 - Bæði letjandi og hvetjandi áhrif á skapandi starf með hjálp stafrænnar tækni.
- Meirihluti svarenda taldi að COVID-faraldurinn myndi breyta kennsluháttum í skólum þeirra til frambúðar.
- Mikilvægt að búa kennara undir aukna netkennslu
- Áhugi á einingabæru námi um hagnýtar leiðir í notkun tækni í námi og kennslu.
- Aðstæður kennara, kunnátta og færni eru með ýmsu móti og efla þarf greiningu á stöðu stafrænnar tækni í grunnskólum.

Umræða – spurningar?

Hvernig hefur þróunin verið hér á síðustu misserum?

Hvað væri brýnt að rannsaka?

Hvernig eflum við kennaranám og nám á öllum skólastigum með tilliti til stafrænnar hæfni?

Hvernig ætti að meta og greina stöðu stafrænnar hæfni í skólum?

Hvernig nýtum við slík gögn?